

Vyšetřovací metody II

Vyšetření kůže a podkoží

Kůže plní řadu rozmanitých funkcí, mezi něž patří:

- ochranná funkce: jedná se o bariéru mezi vnějším a vnitřním prostředím. Kůže chrání tělo proti vniknutí škodlivých látek, mikroorganismů a před UV zářením.
- smyslové funkce: v kůži je uložena řada receptorů (nervových zakončení), které reagují na teplo, chlad, tlak nebo poranění tkání.
- termoregulace: kůže pomáhá udržovat stálou teplotu těla, a to pomocí kožních cév a potních žláz. V teplém prostředí se cévy rozšiřují, dochází ke zvětšení průtoku krve, a tím k urychlení výdeje tepla. Mnoho tělesného tepla se totiž spotřebuje k odpaření potu. Na druhé straně kůže zabraňuje nechtěnému odpařování tekutin z těla.
- zásobní funkce: v podkožním vazivu se skladuje tuk. Ten má kromě funkce zásobní i funkci mechanickou a izolační. Jsou zde uskladněny i vitaminy rozpustné v tucích.
- vylučovací funkce: kůže je vedle ledvin dalším důležitým orgánem pro vylučování chemických látek z těla. To je zajišťováno mazovými a potními žlázami, jejichž sekrety (pot a maz) přispívají k ochraně kůže. Pot svou kyselou reakcí omezuje růst mikroorganismů. Má proto slabé dezinfekční účinky. Vylučování potu je zároveň velmi důležitý prostředek termoregulace organismu.
- resorpční funkce: přes kůži je možné do těla vpravit jen látky rozpuštěné v tukových rozpouštědlech nebo v tucích, které lze do kůže vtírat (např. různé léky v podobě mastí). Přes kůži je také možné absorbovat dýchací plyny. Zdravá kůže je schopna absorbovat jen malé množství látek. Poškozená kůže má však velké resorpční schopnosti, což může vést k rozvoji infekcí způsobených mikroorganismy.
- estetická funkce a komunikace: př. červenání; je možné uhodnout psychické rozpoložení jedince

- fce kůže pro fyzioterapeuta – diagnostická x terapeutická
- dermatom – segment kůže inervovaný daným nervem
- reflexní změny kůže – Headovy zóny

Palpací zjišťujeme – teplotu kůže, hladkost, pocení, napětí, „drhnutí“, cítíme vzájemnou posunlivost tkání proti sobě, vyhledáváme tzv. bariéry mezi jednotlivými vrstvami.

Bariéra - fyziologická: odpor mezi tkáněmi je elastický a postupný

- **patologická:** odpor je náhlý a ostrý (viz zkouška na povrchu lehátka)

Fenomén bariéry – měkké tkáně a klouby vykazují při dysfunkci určité části pohybového aparátu tendenci ke snížení své mobility. Před dosažením anatomické zarážky (anatomické bariéry) začne při užití velmi malého tlaku klást vyšetřovaná tkáň první malý odpor (- funkční bariéra). Vyšetření dále spočívá v mírném zvýšení tlaku v bariéře (nesmíme ovšem bariéru opustit) a pokud tato bariéra dále pruží, jedná se o fyziologický stav. Pokud však v místě bariéry není pružení vyvolat (tkáň nepruží), jedná se o patologickou bariéru představující poruchu v daném segmentu.

„ Nikdy neopouštět získaný terén“!!!!!!!!!!!!!!

HAZ - hyperalgická kožní zóna, oblast kůže, která má při dotyku vyšší citlivost (větší dráždění kožních receptorů)

- v 1 segmentu x plurisegmentální

- Vyšetření kůže - „ Metoda kožního tření“ (skin drag) - vyšetření „hlazením kůže“ kaudálním směrem – diagnostika povrchových HAZ. V místě HAZ se kůže více potí, a proto již při lehkém hlazení dochází ke zvýšenému tření. Tato technika je velmi rychlá a šetrná, umožňuje snadno určit celou plochu vegetativních změn. U dalších technik již uplatňujeme fenomén bariéry.
- Ošetření kůže – protažení kůže - thenary, menší plochy palci, větší plochy hypothenary – dosahujeme bariéry mírným tahem a po jejím dosažení (tj. v „předpětí“), zapružíme. U patologických bariér **čekám v předpětí na fenomén tání – tzv. release (uvolnění)** (podél x napříč) k dosažení fyziologické bariéry.
- Vyšetření podkoží – protažení měkkých tkání v řase
 - role lymfatického systému (imunitní role, městnání → otok, zduření, prosáknutí
 - vyšetření (palpace) palcem (na straně blíže k fyzioterapeutovi) kraniálně
 - vyšetření (palpace) prsty (na opačné straně než terap.stojí) kraniálně (v obou typech stojíme bokem k hlavě pacienta)
 - Küblerova řasa - „nahrnutí kůže palci“ → vytvoření kožní řasy → „posun kožní řasy“ 2. a 3. prstem (**DIAGNOSTIKA I TERAPIE!!!!**) – v místě reflexní změny **ošetření „C“ do podkovy nebo „S“**

Kůže v místě reflexní změny je teplejší než v okolí u normální kůže, v místě prosáknutí je větší vazodilatace.

V místě reflexní změny je ↑ el.odpor kůže, ↑ dermatografismus, ↑ potivost a změněná cévní reakce.

Při reflexních změnách kůže a podkoží se kožní řasa těžko tvoří, je tlustší, hůře se posunuje x spodně. Ztlustění kůže a podkoží je způsobeno prosáknutím těchto tkání, množstvím extracelulární tekutiny. Při velkém prosáknutí někdy nelze kožní řasu vytvořit a na povrchu je reliéf „ pomerančové kůže“.